

บทสรุปผู้บริหาร
รายงานผลการดำเนินงานของสภาปฏิรูปแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๘ (๑-๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘)

การดำเนินงานของสภาปฏิรูปแห่งชาติ ในช่วงต้นเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๘ ที่ผ่านมา อยู่ในช่วงที่คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญกำลังประชุมปรับแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญรายมาตรา ซึ่งยังไม่แล้วเสร็จ และไม่มีการรายงานผลการประชุมต่อสาธารณะ แต่มีความเคลื่อนไหวในส่วน ของคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน มีการเผยแพร่ข้อมูลเรื่อง**ปัญหาการรวมศูนย์อำนาจและการกระจายอำนาจกับการบริหารราชการแผ่นดิน** ลงเว็บไซต์ www.parliament.go.th ดังต่อไปนี้

๑. ปัญหาด้านการรวมศูนย์อำนาจแบบกระจัดกระจาย (Fragmented Centralism) ซึ่งเป็น ปัญหาสำคัญในกระบวนการขับเคลื่อนนโยบายในระดับพื้นที่ของไทย

๒. ปัญหาด้าน “กรมวิปลาทาย” (Departmentalism) การกำหนดใ้ห้องค์กรของรัฐต่างๆ มีสภาพเป็นนิติบุคคล ทำให้การบริหารงานของรัฐเกิดความไม่เป็นเอกภาพ

๓. ปัญหาด้านความเป็น “กิจกรรมเฉพาะกิจ” (ad hoc activity) ของกลไกการขับเคลื่อน นโยบาย คือ การขาดการบูรณาการทั้งในเชิงนโยบายและทรัพยากร เพื่อการดำเนินงานใน ลักษณะที่เป็นยุทธศาสตร์ร่วมกัน ส่งผลใ้การขับเคลื่อนงานในระดับพื้นที่เกิดสภาพกระจัด กระจายไปตามอำนาจหน้าที่และทรัพยากรของกลไกของรัฐในแต่ละส่วน

๔. ปัญหาด้านการขาดความเป็นสถาบันของกลไกการขับเคลื่อนนโยบายในระดับพื้นที่ (lack of institutionalization) สภาพความเป็นนิติบุคคลของทั้งกรมส่วนกลาง จังหวัด และ อปท. คือ ข้อจำกัดต่อการประสานงานในเชิงนโยบายและการกระจายความรับผิดชอบในกรอบ ยุทธศาสตร์ร่วมกัน

จากปัญหาข้างต้น ได้มีการจัดทำ**ข้อเสนอแนะในเชิงหลักการ ๕ ประการ** ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดแบ่งบทบาทและอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสม ระหว่างราชการ บริหารส่วนกลาง-ภูมิภาค-ท้องถิ่น ภายใต้แนวคิด “ส่วนกลางคิด-ภูมิภาคประสาน-ท้องถิ่นทำ”

๒. ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การทบทวนและปรับรื้อโครงสร้างการบริหารราชการส่วนกลางใ้ สามารถปรับเปลี่ยนตามยุทธศาสตร์และนโยบายระดับชาติได้อย่างยืดหยุ่น

๓. ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การกำหนดบทบาทของราชการส่วนกลางใ้ชัดเจน ซึ่งต้องมีบทบาท และอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับผลประโยชน์แห่งชาติ งานยุทธศาสตร์ชาติ สร้างมาตรฐานการบริการ สาธารณะ การจัดระบบและสร้างความเป็นแบบแผนในกิจการบางด้าน และการสร้างความเป็นธรรมในการจัดสรรทรัพยากร

๔. ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การกำหนดบทบาทของราชการบริหารส่วนภูมิภาคใ้ชัดเจน ต้องเน้น การประสานยุทธศาสตร์ชาติสู่ระดับพื้นที่ การกำกับดูแล อปท. และการเป็นตัวแทนของรัฐในการ รับฟังและแก้ไข้ปัญหาในระดับพื้นที่ แทนราชการส่วนกลาง

๕. ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การกำหนดบทบาทของราชการบริหารส่วนท้องถิ่นให้ชัดเจน ต้องเน้นการจัดทำบริการสาธารณะ หน่วยงานรับมอบอำนาจจากรัฐเพื่อดำเนินการแทนรัฐในภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการบริการประชาชนในระดับพื้นที่ และการเป็นภาคีหุ้นส่วนในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติร่วมกับส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

ทั้งนี้ ในเรื่องปัญหาด้านการรวมศูนย์อำนาจแบบกระจุกกระจาย (Fragmented Centralism) ที่เป็นปัญหาสำคัญในกระบวนการขับเคลื่อนนโยบายในระดับพื้นที่ของไทย สถาบันดำรงราชานุภาพ สป. อยู่ในระหว่างจัดทำหนังสือองค์ความรู้การปฏิรูปด้านการปกครองและการบริหารราชการ ซึ่งเกี่ยวข้องข้องกับเรื่องดังกล่าว เพื่อเผยแพร่ต่อไป

สถาบันดำรงราชานุภาพ
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย